

Τῇ ιε' (15^ῃ) Ἰουνίου μνήμη τῶν Ἁγίων Πέντε Κρητῶν Νεομαρτύρων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος Κισσοῦ τῆς Ρεθύμνης, ξίφει τελειωθέντων ἐν ἔτει 1821.

Στίχοι.

*Ἦμῶ τοὺς Πέντε Ἀριστεῖς τῆς Ρεθύμνης,
ὡς κρήνην τῆς Κρήτης δροσίζουσαν Κτίστην.*

Οἱ κλεινοὶ οὗτοι Πέντε Ἀνώνυμοι Νεομάρτυρες- τέσσαρες Μοναχοὶ σὺν τῷ Καθηγουμένῳ- ἔζων ἐν παρθενία καὶ σεμνότητι, ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος Κισσοῦ, εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἁγίου Βασιλείου, τοῦ νομοῦ τῆς Ρεθύμνης Κρήτης, κειμένην εἰς ὑπώρειαν τοῦ ὄρους Κέντρος.

Ἡ Μονὴ αὕτη ποικιλοτρόπως συνεργουῖσα τῷ ἱερῷ ἀγῶνι τῶν Κρητῶν κατὰ τῶν Τούρκων, ἐγένετο καταφύγιον τῶν ἀγωνιστῶν. Ὅθεν περιθάλπουσα καὶ ὀπλίζουσα τοὺς ἐπαναστάτας, προσέφερεν ὅλον τὸν ὑλικὸν πλοῦτον αὐτῆς διὰ τὴν ἀποτίναξιν τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ.

Ὅλη, ὅμως, ἡ δραῖσις αὕτη τῶν Μοναχῶν προεκάλεσε τὴν τῶν ἐχθρῶν μῆνιν. Οὕτως οἱ Ἀγαρηνοὶ -ἔχοντες ἀνωτέραν διαταγήν- ὤρμησαν ὡς αἰμοβόροι θῆρες κατὰ τῆς Μονῆς καὶ ἔσφαξαν ὡς ἀρνία ἄκακα τὸν Ἠγούμενον καὶ τέσσαρας Μοναχοὺς.

Ὑστερον οἱ ἄνομοι παρέδωκαν τῷ πυρὶ ἅπαντα τὰ κτίσματα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, καταστρέψαντες οὕτως ἅπαντα τὰ ἀρχεῖα αὐτῆς. Ὡς ἐκ τούτου καὶ τὰ ὀνόματα τῶν Ὁσιομαρτύρων παρέμειναν ἄγνωστα.

Ἰχνηλατήσαντες οὕτως τοῦ Σωτῆρος τὴν σφαγὴν, οἱ Πέντε Ἀνώνυμοι Νεομάρτυρες εἰσῆλθον νικηφόροι ἐν τῇ χορείᾳ τῶν Ἀθλοφόρων, ἔνθα φέρουσι τὰ καινὰ ὀνόματα, ἅπερ ἔλαβον παρὰ τοῦ Χριστοῦ.

Οἱ κάτοικοι τοῦ Κισσοῦ δραμόντες κρυφίως μετὰ τὴν σφαγὴν, ἔθαψαν τὰ σώματα τῶν Μαρτύρων εἰς κοινὸν τάφον, ὅστις καλυφθεὶς ὑπὸ χωμάτων περιέπεσεν εἰς λήθην.

Τὴν ἀνοιξιν τοῦ ἔτους 1895, οἱ μαθηταὶ τῆς Σχολῆς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, σκάπτοντες ἀνατολικῶς τοῦ ναοῦ, πρὸ τοῦ ἁγίου Βήματος,

εὔρον τὸν τάφον τῶν Ἁγίων, ὡς θησαυρὸν ἀκήρατον, ἐκχέοντα χάριν καὶ ἔλεος.

Κατέχοντες τοίνυν πηγὴν ἀφθόνων δωρεῶν, τὴν σεβάσμιον θήκην τῶν χαριτοβούτων Λειψάνων τῶν Πέντε νέων Ἀθλητῶν, ἀρυόμεθα ἰαμάτων τὰ ῥεῖθρα καὶ πταισμάτων συγχώρησιν.

Ὅθεν οἱ τοῦ Χριστοῦ Ἀριστεῖς, δοξαζόμενοι ἐν γῆ καὶ οὐρανῷ, πρεσβεύουσιν ἀπαύστως ὑπὲρ ἡμῶν, δοξάζοντες Τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον, ἣ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.